

Asia: VN/13501/2025

Lausuntopyyntö kuntien peruspalvelujen valtionosuuden 75 miljoonan euron vähennyksen kohdistamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntien valtionosuusjärjestelmän tehtävä on korvata kunnalle lakisääteisten julkisten palvelujen tuottaminen. Suomessa julkiset palvelut ovat pääsääntöisesti hyvin ja kustannustehokkaasti järjestetyt. Valtion vetäytyessä palvelujen tuottamisessa ja siirtäessä loputkin palvelut digitaalisiksi, ovat kunnat jääneet ainoaksi paikallisten julkisten palvelujen tuottajaksi ja myös valtion palvelujen korvaajaksi.

Esitetty 75 miljoonan peruspalvelujen leikkaus vaarantaa jo kuntien palvelujen tuotannon. Leikkaus lisää entisestään painetta kunnallisveron korottamiseen, vaikka verotus on jo tällä hetkellä kireää. Yleinen kustannustason nousu kiristää kuntataloutta ja valtionosuuden pieneneminen on lisäämässä talouden ja palvelutarpeen välistä kuilua.

Hyvinvointialueitten vuokrasopimusten epävarmuus ja kannattamattomien kiinteistöyhtiöitten perustamisvelvoite sekä heikentää että lisää merkittävästi epävarmuutta kuntien talouteen. Samoin hankintalain uudistus in-house-yhtiöihin liittyen lisää erityisesti pienten ja syrjäisten kuntien kustannuksia ja heikentää palveluja.

Suomessa kunnat ovat hoitaneet taloutensa ja palveluvelvoitteensa pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Julkisten palveluitten työnjako ja siihen liittyvä korvaus tulisi myös valtion puolelta hoitaa pitkäjänteisesti ja vastuullisesti. Esitetty leikkaus ei tue tätä, vaan lisää epävarmuutta lakisääteisten palvelujen tuottamiseen.

Sonkajärven kunta vastustaa suunniteltua 75 miljoonan euron leikkausta peruspalvelujen valtionosuuksiin. Nimensä mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuksilla rahoitetaan kunnan

peruspalvelut, joista merkittävät ovat sivistystoimi, eli koulutus ja varhaiskasvatus. Leikkaus merkitsee suoraa leikkausta näihin peruspalveluihin.

Mikäli leikkaus kuitenkin toteutetaan, tulisi se toteuttaa vakiintuneen tavan mukaisesti valtionosuusprosenttia alentamalla, jolloin vähennys on jokaisessa kunnassa euromääräisesti asukasta kohden yhtä suuri.

Hyyryläinen Päivi
Sonkajärven kunta